

Şubat 2018 • Sayı: 134 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Sarıçam Büyürken...

Derginizle
birlikte...

Orman
Maketi

Sincaplar Kozalak
Topluyor Oyunu

Ağaç Eşleme Kartları

Rengârenk
Çıkartmalar

3+ yaş

Sevgili Çocuklar,

Kış mevsiminin ortasındayız. Çevremizdeki ağaçlardan bir kısmı yapraklarını çoktan döktü. Bir kısmının yapraklarıysa dallarında duruyor. Peki bu ağaçların yaprakları hiç dökülmeyecek mi? Bu sayımızda Çok Merak Ediyorum köşemize buna çok benzeyen bir sürü soru gönderdiniz. Biz de bu köşede hepimizin çok merak ettiği bu sorunun yanıtına yer verdik. Dergimizin ilk sayfalarındaki öykünün kahramanlarından biri olan sarışam da kışın yeşil görebileceğimiz ağaçlardan biri. Dergimizle birlikte ek olarak verdiğimiz kartlarda da tıpkı sarışam gibi her dem yeşil dokuz farklı ağaç türü yer alıyor. Sizin için hazırladığımız sürprizlerden bir diğeryse orman maketi. Orman maketindeki hayvanları ilk sayfalardaki öykünün kahramanlarından seçtik. Dilerseniz orman maketiyle oynarken bu öyküyü de canlandırabilirsiniz. Sizin için hazırladığımız diğer eklerimizi ve yazılarımızı da seveceğinizi umuyoruz. Bol bol ağaç göreceğiniz, ağaçlarla ilgili yeni keşifler yapacağınız bir ay geçirmenizi diliyoruz.

Bilge Nur Pembegül

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır" Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Ahmet Arif Ergin

Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Duran Akca
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni
Bilge Nur Pembegül
bilge.karagoz@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu
Doç. Dr. İlker Murat Ar
Dr. Lütfiye Aydın
Bekir Çengelci
Yrd. Doç. Dr. Engin Kapkın
Prof. Dr. Elif Nursel Özmert
Yrd. Doç. Dr. Elçin Yazıcı
Doç. Dr. Arzu İpek Yükselen

Editör

Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr

Redaksiyon
Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu
F. Kübra Gökdemir
kubra.gokdemir@tubitak.gov.tr
Gülnihal Mert
gulnihal.ergen@tubitak.gov.tr
Meltem Yenil Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım

Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Çizer

Pınar Büyükgöral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Video-Animasyon-Web

Selim Özden
selim.ozden@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler

Mehmet Akif Şenyıl
mehmet.senyil@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen

Kemal Tan
kemal.tan@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri

Meraklı Minik Dergisi
Akay Caddesi No: 6
06420 Bakanlıklar / Ankara
Tel (312) 298 95 61 (Yazı İşleri)
Faks (312) 428 32 40 (Yazı İşleri)
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 222 83 99

ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 6 TL

Baskı

PROMAT Basım Yayın San. ve
Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 27.01.2018

Dağıtım

Turkuvas Dağıtım Pazarlama A.Ş.
http://www.tdp.com.tr

İçindekiler

2

Sarıçam Büyürken...

6

Sarıçam Ormanındaki Sincaplar

8

Orman Denince Aklına Neler Geliyor?

12

Dünya'mızın Ne Kadarı Orman?

14

İşte Karşınızda Ağaçlar!

18

Bisikletlileri Anıt Ağaca Ulaştırır mısın?

20

Bazı Ağaçların Tohumları Kozalaklarının İçindedir

23

Hangisinden Bir Tane?

24

Kozalakların İçindeki Tohumları Kimler Yiyor?

26

Çok Merak Ediyorum

28

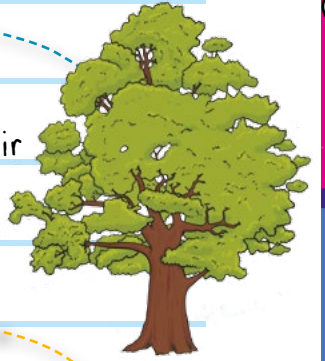
Haydi Mutfığa

30

Küçük Eller İşbaşında

32

Kitap... Oyun... Öneri...

Kapak çizimi: Pınar Büyükgöral

2

6

14

24

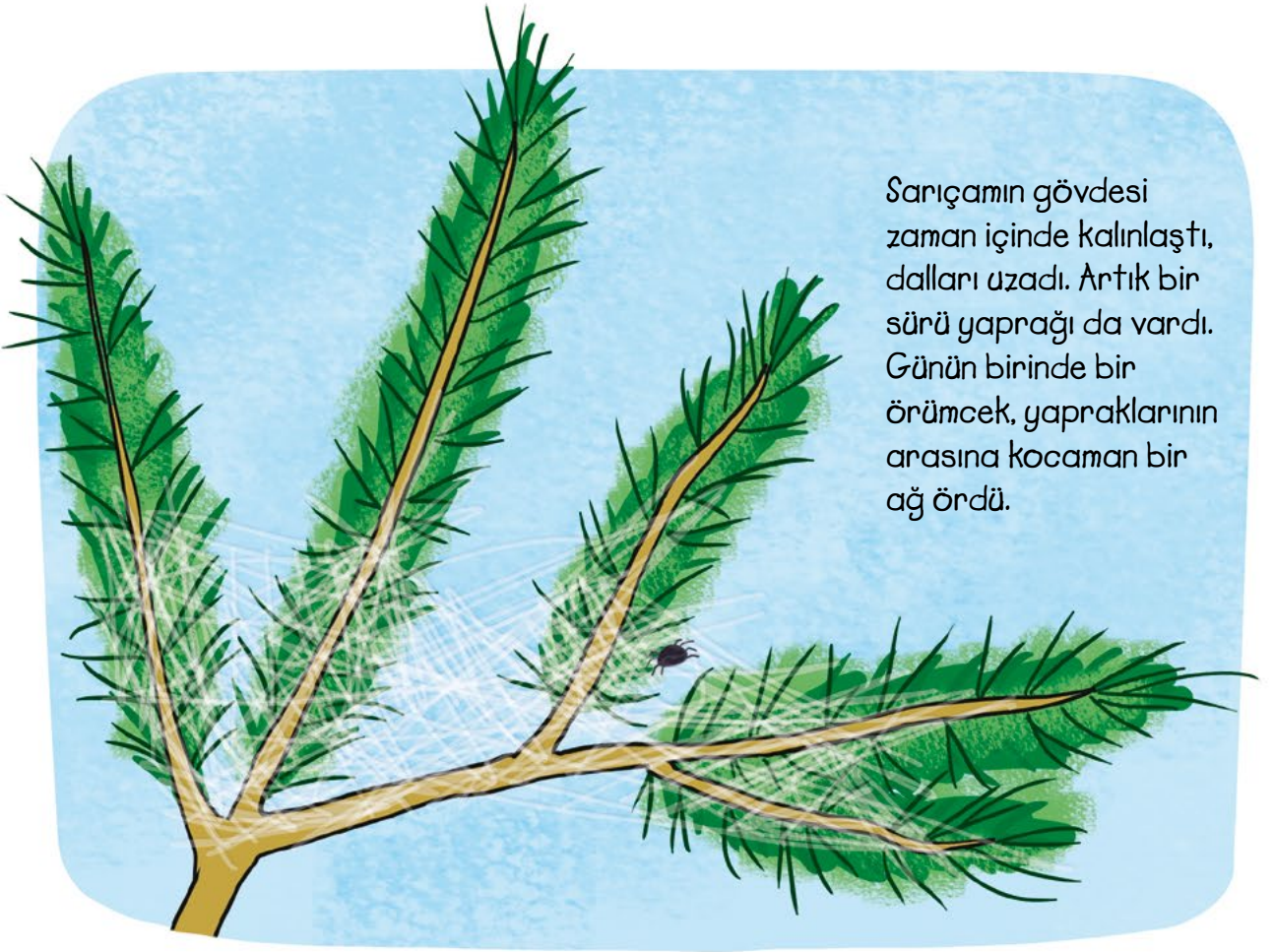
Sarıçam Büyürken...

Sarıçamı ilk gören, yiyecek arayan bir kirpi oldu. Kirpi yanından geçip gittiğinde sarıçam henüz küçücüktü. Onun bu haline filiz deniyordu.

Zamanla sarıçam filizi büyüdü. Bir fidan oldu. Bir ilkbahar sabahı bir sincap tam da oralardan geçiyordu. Bir ses duydu, biraz korktu. Sarıçam fidanının arkasına saklanıverdi.

Sarıçamın gövdesi zaman içinde kalınlaştı, dalları uzadı. Artık bir sürü yaprağı da vardı. Günün birinde bir örümcek, yapraklarının arasına kocaman bir ağ ördü.

Aradan günler geçti. Yağmurlar, karlar yağdı. Bir gün güneş açtı, karlar eridi. Güneşli bir günde bir alakarga sarıçamın dallarından birine kondu. Biraz dinlendikten sonra uçup gitti.

Sarıçam her yıl biraz daha büyüdü. Dallarında artık kozalakları da vardı. Bir gün sarıçamın yanından geçen bir kızıl geyik boynuzlarını sarıçamın gövdesine sürttü.

Artık sarıçamın kozalakları ormanda yaşayan birçok hayvana yiyecek sağlıyordu. Bir gün ormanda yaşayan bir bozayının sırtı kaşındı. Sarıçamın gövdesine yaslandı. Sürtünerek sırtını kaşıdı.

Zaman içinde sarıçam
kocaman bir ağaç oldu.
Boyu artık upuzundu.
Bir gün gagasında küçük
bir dal parçası taşıyan
bir ekin kargası sarıçama
doğru uçtu.

Ekin kargası daha
başka bir sürü
çalı çırpı taşıdı.
Artık sarıçamın
dallarından birinde
ekin kargasının
yuvası vardı.

Sarıçam Ormanındaki Sincaplar

Bu resimdeki sarıçam ormanında bir sürü sincap yaşıyor.
Sincaplar sarıçamın kozalaklarının içindeki tohumları yemeye bayılıyor!

Bu resimde kaç
sincap var?

Bu sincapları resimde tek tek bulup neler yaptıklarını anlatabilir misin?

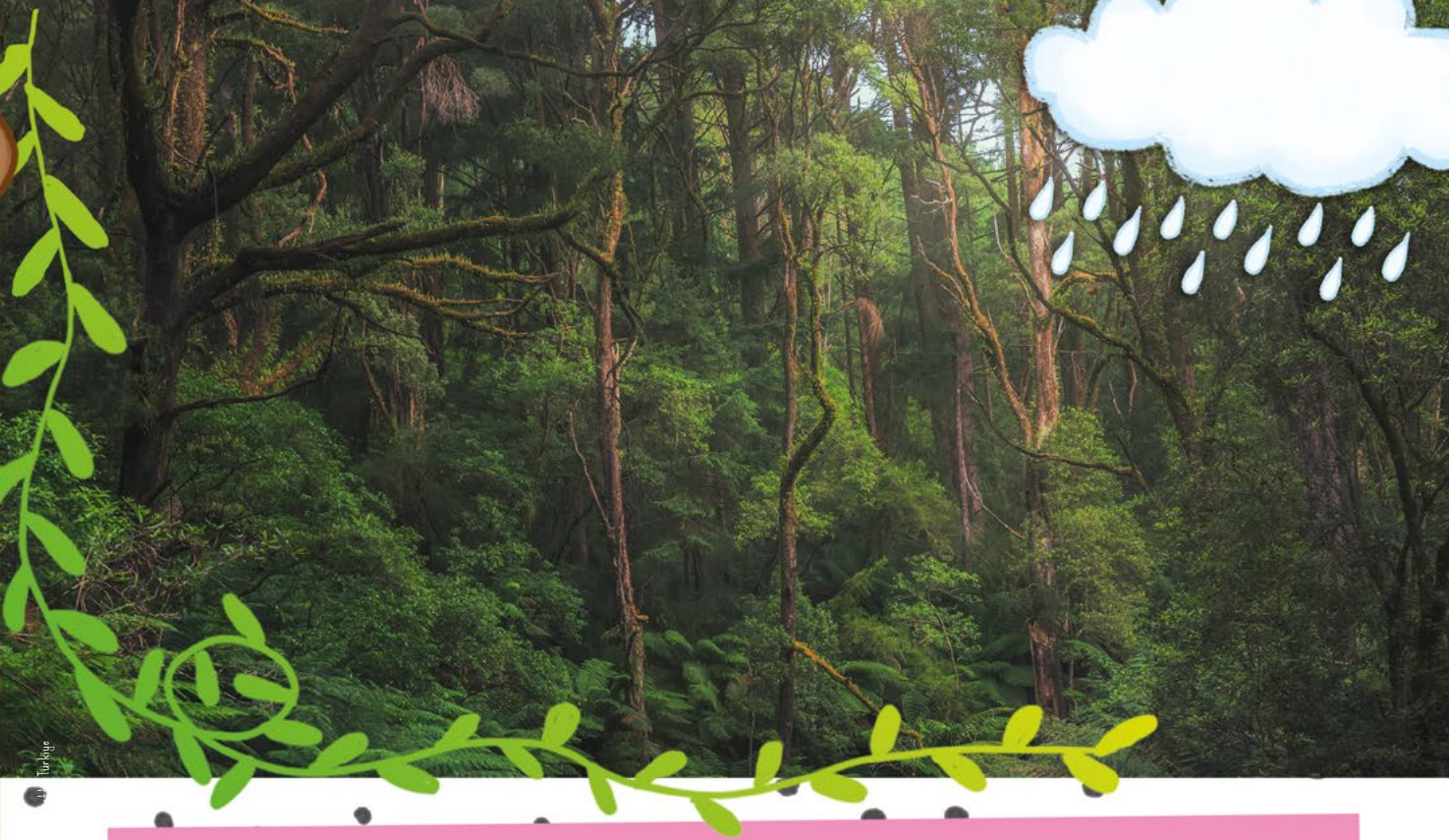

Bilge Nur Pembegül
Çizim: İrma Zmiric Çetinkaya

Orman Denince Aklına Neler Geliyor?

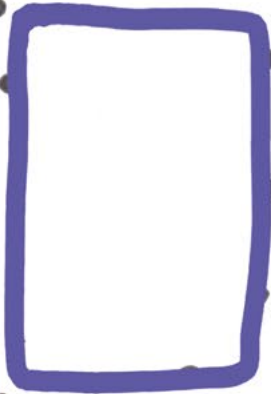

Ormanlarda yalnızca ağaçlar mı olur? Elbette hayır! Orman dediğimiz şey ağaçlardan başka birçok bitkinin, mantarın, kuşun, böceğin ve sincap, tilki, geyik gibi bir sürü hayvanın bir arada yaşadığı bir yerdir. Yani ormanı yalnızca ağaçlar değil, ormanda yaşayan tüm canlılar hep birlikte oluşturur.

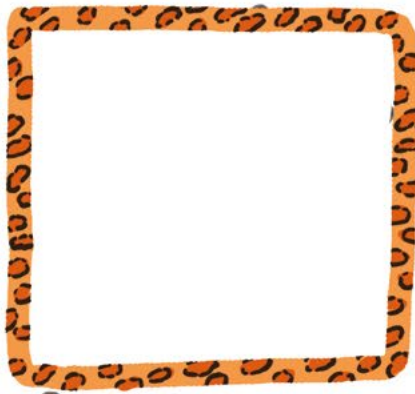

Yağmur ormanlarında çok yağmur yağar. Üstelik hava hep ılık ya da sıcak olur. Yağmur ormanlarında genellikle geniş yapraklı, upuzun gövdeli ağaçlar vardır. Birçok farklı ağaç ve küçük bitkiler iç içe yaşar. Örneğin ağaçların gövdeleri sarmaşık denilen bitkilerle kaplı olabilir.

Yağmur ormanlarında çok sayıda hayvan da yaşar. Bunların çoğu başka yerlerde göremeyeceğin hayvanlardır. Yağmur ormanlarında yaşayan bazı hayvanların fotoğraflarını çıkartmalarımızın arasına koyduk. Haydi çıkartmaları bu sayfaya yapıştırarak boş yerleri sen tamamla.

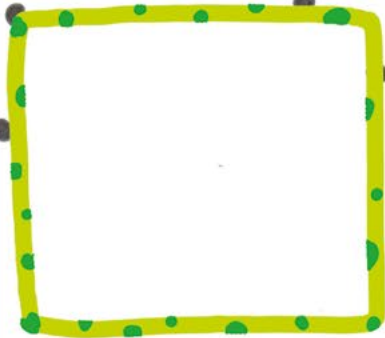
Örümcek maymunu

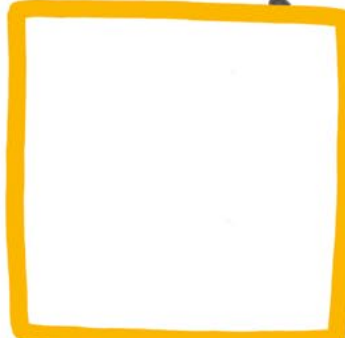
Jaguar

Tukan

Kırmızı gözlü ağaç kurbaçası

Tembel hayvan

Pembe gerdan

Bu fotoğrafta iğne yapraklı ağaçlardan oluşan bir orman görüyorsun.
Burası Bolu Aladağlar yöresi.

Tüm ağaçlar orman oluşturmaz. Örneğin elma ağaçları. Ama çam, ardıç, servi, göknar, sedir, ladin gibi iğne yapraklı ağaçlar orman oluşturabilir. Ülkemizde bu ağaçlardan oluşan pek çok orman vardır.

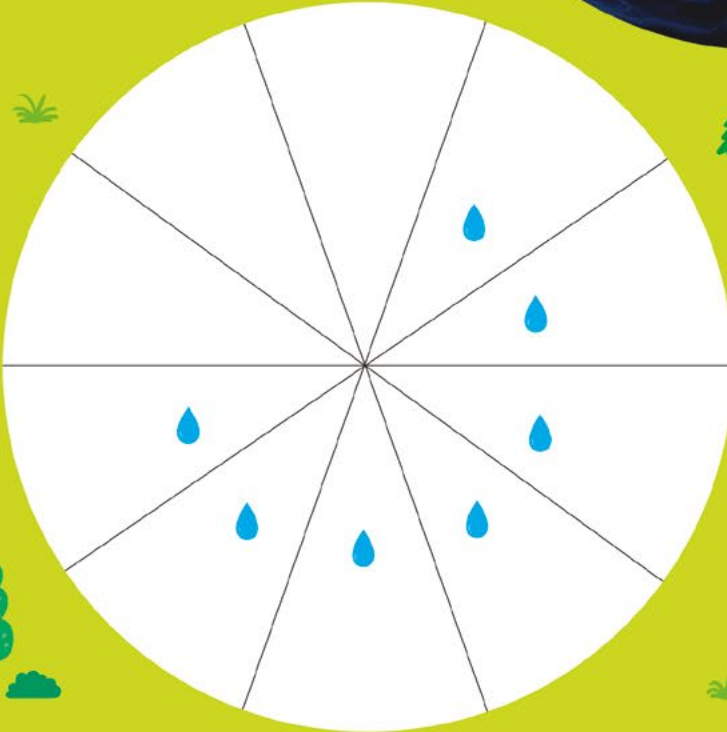
A. Karay | Dıştalanca

Kayın, meşe, akçaağaç, ıhlamur, karaağaç, gürgen, huş, kestane, ceviz gibi sonbaharda yapraklarını döken ağaçlar da orman oluşturabilir. Oluşturdukları ormanlara “yaz ormanı” ya da “yazın yeşil yapraklı orman” denir. Bu ormanları da ülkemizde görebilirsin.

Dünya'mızın Ne Kadarı Ormanla Kaplı?

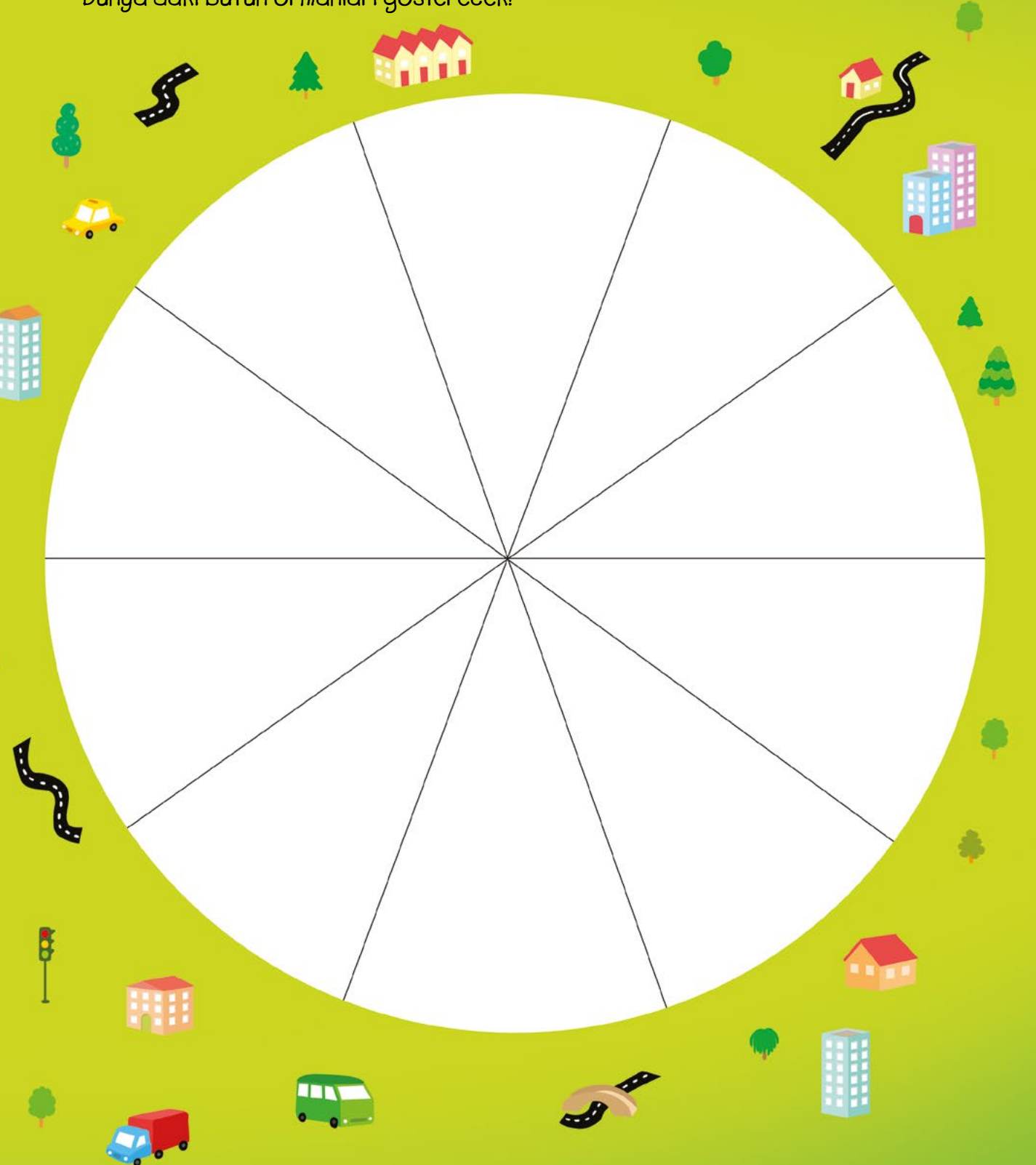
Belki biliyorsundur Dünya'mızın büyük bölümü sularla kaplı. Yani okyanuslar, denizler, göller ve akarsularla... Geriye kalan bölümündeyse karalar var. Kara parçalarının bir bölümüne yerleşim yerleri kurulmuş. Bir bölümünde tarım alanları var. Bir bölümü buzullarla kaplı. Küçük bir bölümündeyse ormanlar yer alıyor. Peki Dünya'daki bütün ormanları bir araya toplasak ne kadar yer kaplar?

Şimdi yukarıdaki daireyi Dünya olarak düşün. Biz bu daireyi on eşit parçaya böldük. Üzerinde su damlası olan parçaları mavi renkli gazlı kalemle boya. İşte Dünya'nın bu kadarı sularla kaplı. Yani on parçanın yedi tanesi.

Geride kalan üç parça Dünya'nın üzerindeki kara parçalarını gösteriyor. Buraları da kahverengi gazlı kalemle boyayabilirsin.

Burada gördüğün daireyi de yine Dünya olarak hayal et. Ama tamamı karaymış gibi düşün. Hiç su yokmuş gibi! Biz bu daireyi de on parçaya böldük. Bunlardan yedisinin üzerine evler, yollar, otomobiller, bahçeler, ağaçlar, buzullar, tarlalar, çöller çizebilirsin. Ama diğer üç parçaya sığdırabildiğin kadar çok ağaç çiz. Çünkü bu üç parça Dünya'daki bütün ormanları gösterecek!

İşte Karşınızda Ağaçlar!

Senden bir ağaç çizmeni istesem bu nasıl bir ağaç olurdu? Uzun bir ağaç mı, kısa bir ağaç mı? Dalları yerlere sarkmış bir ağaç mı? Yoksa kocaman yapraklı dalları gökyüzüne doğru uzanan bir ağaç mı..? Biliyor musun çok farklı görünümde ağaçlar çizebilirsin. Çünkü ağaçların her biri gerçekten de farklı görünür.

Ağaçların hepsinin birer gövdesi, bu gövdeden çıkan dalları ve dallarında da yaprakları olur. Ayrıca ağaçların toprağın altına uzanan kökleri vardır. Kökler ağacın toprağa tutunmasını sağlar.

Bazı ağaçların sivri ve
ince yaprakları vardır.
Onlara kozalaklı
ağaçlar denir.

Bazı ağaçlarınsa geniş
yaprakları olur.
Tıpkı buradakiler gibi.

Geniş yapraklı ağaçların birçoğunun yaprakları havalar soğuduğunda renk değıştirir ve dökölür. İşte bir meşe ağacı. Yazın yaprakları yemyeşilken sonbaharda neredeyse tüm yaprakları sararmış. Kışın dallarında hiç yaprak kalmamış. İlkbahar geldiğinde dallarında yeni yapraklar çıkmış.

Ağaçlar
çok uzun süre yaşayan
bitkilerdir. Yaşlandıkça
boyları uzar, gövdeleri ve
dalları kalınlaşır.
Bu fotoğrafta gördüğün
dev sekoyalar dünyanın
en uzun ve en kalın gövdeli
ağaçlarındandır.

Bisikletlileri Anıt Ağaca Ulaştırır mısın?

Burası Meraklı Minik Doęa Koruma Alanı. Burada çok ama çok yaşlı bir ağaç yaşıyor. Bu ağaç buradaki diğer tüm ağaçlardan daha yaşlı. Boyu çok uzun ve gövdesi de çok kalın. O bir anıt ağaç.

Ada ve Can bu anıt ağacı görmeye gelmiş.
Önce kamp alanında biraz dinlenecekler.
Sonra da anıt ağaca gitmek için tekrar yola
çıkacaklar. Ada ve Can'ın izleyeceği
yolu bir kalemle çizerek
gösterir misin?

Bazı Ağaçların Tohumları

Kozalaklı ağaçların çiçekleri ve meyveleri yoktur. Onların kozalakları vardır. Tohumları, kozalaklarının içinde oluşur. Daha doğrusu dişi kozalaklarının.

Bu bir sarıçam.

Yandaki fotoğrafta sarıçamın dişi ve erkek kozalaklarını görüyorsun. Küçük olanlar ağacın erkek kozalakları. Bunlar bir süre sonra dökülecek. Burada iki de dişi kozalak var.

Bir süre sonra dişi kozalağın pulları açılır ve içindeki tohumlar dökülür.

Yandakiler, Toros sedirinin dişi kozalakları. Bu kozalakların pulları sarıçam kozalaklarının pullarından biraz farklı değil mi?

Bu bir Toros sediri.

Kozalaklarının içindedir

Bu ağaçlar
Akdeniz servisi.

Bunlar da Akdeniz
servisinin dışı kozalakları.
Bu kozalaklar da
diğerlerinden çok farklı
değil mi?

Porsuğun dışı kozalakları başka hiçbir ağacın
kozalaklarına benzemez. Her kozalakta tek bir
tohum vardır. Bu tohumun çevresinde de meyveyi
andıran kırmızı, yumuşak bir kısım bulunur.

Bu ağacın adı porsuk.

Bu ağacın adı ladin.

Bunlar ladinin dişi kozalakları.

Bu ağacın adı göknaar.

Burada gördüklerin de göknaarın dişi kozalakları.

Ladinle göknaar, uzaktan bakıldığında birbirine çok benzer. Ama onları birbirlerinden ayırt etmenin kolay bir yolu var: Kozalaklarına bakmak. Ladinin kozalakları dallarının alt kısmındadır ve aşağı doğru büyür. Göknaarın kozalaklarıysa dallarının üst kısmındadır ve yukarı doğru büyür.

Hangisinden Bir Tane?

Bu sayfada birçok kozalak var. Dikkatli bakarsan biri dışında her kozalakdan birbiriyle eş iki tane olduğunu göreceksin. Haydi bir tane olan kozalağı bul.

Kozalakların içindeki Tohumları Kimler Yiyor?

Kozalakların pullarının altında tohumlar olur.

Bazı hayvanlar kozalakların içindeki bu tohumları gemeyi çok sever.

İşte onlardan biri!

Bir ladin kozalağına konmuş bu kuşun adı çaprazgaga. Çaprazgaga henüz pulları açılmamış kozalakların içindeki tohumlara bile kolayca ulaşır. Önce kozalakların pullarını gagasıyla ayırır.

Sonra da pulların altındaki tohumları diliyle alır.

Kozalakların tohumlarını yemeye bayılan bir kuş daha! Fotoğraftaki yeşil papağan bir servi kozalağını gagasıyla parçalıyor. Sonra da kozalağın içindeki tohumları yiyecek.

Sence bu fotoğraftakiler ne olabilir?
Pek bir şeye benzemiyorlar değil mi?
Dur ben söyleyeyim: Bir kızıl sincap sarıçam
kozalaklarını kemirmiş ve içlerindeki tohumları
yemiştir. Geriye de bunlar kalmıştır. Bir gün bu
fotoğraftakiler gibi kemirilmiş kozalaklar
görürsen bil ki yakınlarda bir kızıl
sincap vardır.

Kızıl sincap
kozalağı ön
ayaklarıyla tutar
ve dişleriyle
kozalağın pullarını
koparır. Sonra
da içindeki
tohumları yer.

Bu bir bozayı.
O da kozalak
tohumlarını çok sever.
Bozayı ağaçlardan
düşmüş kozalakları
arar. Bulduğu
kozalaklardaki
tohumları bazen
hemen yer. Bazen de
kozalakları bir
yerde biriktirir.

Çok Merak Ediyorum

Kışın bazı ağaçlar yapraklarını dökerken neden bazıları dökmez?

Taha Emir Akin - 4 yaş - Mardin / Muhammed Fatih Alpaslan - 6 yaş - Mardin
Neva Küçükaya - 5 yaş / Kasım Mete Kılıçlı - 6 yaş - Nevşehir
Derin Su Çetin - 5,5 yaş - Muğla / Ali Murat Aksu - 6 yaş - Bursa
Zeynep Deniz Kalkan - 4 yaş - Ankara / Ela Karşıyakalı - 6,5 yaş - İzmir
Fatma Beyza Cankaya - 4,5 yaş - Kütahya

Çam ağaçlarının yaprakları neden hep yeşil kalır?

Ahmet Mirza Ercan - 7 yaş - İzmir / Elif Beyza Özcan - 7 yaş - Bitlis

Bazı ağaçların yaprakları kış soğukunda neden dökülmüyor?

Arman Berzan Saylık - 6 yaş - Bolu

Kışın hava soğuduğunda bazı ağaçların yaprakları topraktan yeterince su alamaz. Ayrıca yapraklar kışın yeterince güneş ışığı da alamaz. Bu nedenle bazı ağaçların yaprakları sonbaharda dökülmeye başlar ve kışın hiç yaprakları kalmaz.

Bazı ağaçlarsa soğuğa ve susuzluğa karşı daha dayanıklıdır. Bunların yapraklarının hepsi aynı anda dökülmez. Yıl boyunca bir yandan bazı yapraklar dökülürken bir yandan da yeni yapraklar gelişir. Böylece bu ağaçlar hep yeşil görünür. Örneğin çam, ladin, göknar gibi iğne yapraklı olan kozalaklı ağaçlar.

Sorularınızı bekliyoruz!

Köprülerle ilgili sorularınızı 15 Mart'a kadar bize gönderin.

Bu sorulardan birini ya da birkaçını Nisan 2018 sayımızda
yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili

yazmayı unutmayın.

İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Çok Merak Ediyorum" Köşesi

Akay Caddesi No: 6 06420 Bakanlıklar / Ankara

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Haydi Mutfağa

Badem ve Peynirden Kozalaklar

Malzeme

- 1 kâse çiğ badem içi
- 2 yemek kaşığı
lor peyniri
- 1 yemek kaşığı
sürülebilir peynir

Bu sayfadaki
etkinlik
yetişkinlerle
birlikte
yapılmalıdır.

Peynirleri bir kâsede çatalla ezerek karıştırın. Karışımdan parçalar alarak parçaları elinizde yuvarlayın ve yumurta şekline benzeyen topaklar yapıp tabağa yerleştirin. Alt kısımlarından başlayarak bademleri peynir topaklarının üzerine fotoğraftaki gibi dizin. İşte badem ve peynirden kozalaklarınız hazır. Afiyet olsun!

Küçük Eller İşbaşında

Aralık 2017 sayımızda kozalaklar, meşe palamudu, at kestanesi gibi doğal malzemelerle bir süs eşyası tasarlamanızı istemiştik. İşte tasarımlarınızla birlikte çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi:

<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Alp Teoman Erköse - 5 yaş - Rize

Beren Akcı - 6 yaş - Konya

Kerem Bekir Aghan - 5 yaş - Isparta

Gayem Deniz Karakuş - 5,5 yaş - Mersin

Mina Su Yazıcı - 3,5 yaş - Kocaeli

Doruk Ergin - 3 yaş - Niğde

Gökçe Birgül - 4 yaş - Kayseri

Yusuf Esat Özdilli - 6 yaş - Yozgat

Ömer Faruk Aktas - 4 yaş - Tunceli

Tuna Kebapcıoğlu - 2 yaş - Antalya

Öykü Sütçü - 4 yaş - Batman

Sarp Serhat Bingöl - 4,5 yaş - Eskisehir

Esra (6 yaş) ve Nisa Nur (4 yaş)
Özsoylar - Adana

Sarp Karaaslan - 7 yaş - Bursa

Muhammed Selim Tavas - 4 yaş

Yusuf Eymen Çelik - 3 yaş - Osmaniye

Gürol Deniz Can - 4 yaş - Denizli

Jülide Ece Çelik - 5 yaş - Ankara

Mehmet Bıgıra Erdem - 3,5 yaş - İstanbul

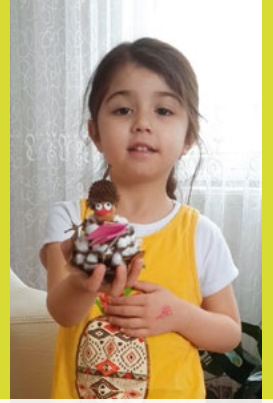
Emirhan Akcelep - 4 yaş - Diyarbakır

Rümeysa Çelik - 6 yaş - Yalova

Poyraz Akman - 2,5 yaş - İzmir

Zeynep Azra Özkanlı - 4 yaş - Aksaray

Hasan Aras Emre - 5,5 yaş - Muğla

Nilay (8 yaş) ve Güray (4 yaş) Kısa - Gaziantep

Hamza Yağız Torak - 4,5 yaş - Karabük

Ozan Doruk Gülec - 5 yaş - Aydın

Beren Bakır - 5,5 yaş - Ağrı

Muhammed Utku Kabakçı
3 yaş - Manisa

Ceren Bahırcı - 4 yaş - Kırklareli

Nisan 2018 sayımız için atık malzemeler kullanarak bir köprü maketi tasarlamanızı istiyoruz. Maketinizle birlikte çektiğiniz fotoğrafınızı adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 15 Mart'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi

Akay Caddesi No: 6 06420 Bakanlıklar / ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

www.merakliminik.tubitak.gov.tr/kucuk-eller

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Kozalaklarla Etkinlik ve Deney Yapalım

Bu mevsimde çocuklarla birlikte kozalaklı ağaçların yaşadığı parkları ve ormanları ziyaret edebilirsiniz. Gördüğünüz ağaçları tanımak için dergimizin sayfalarındaki yazılardan ve kartlarımızdan yararlanabilirsiniz. Yere dökülmüş kozalakları da toplayabilirsiniz. Çünkü size kozalaklarla ilgili bir etkinlik ve bir deney önerimiz var:

Topladığınız kozalakları çocuklarla birlikte inceleyin. Kozalakları büyüklüklerine ve şekillerine göre ayırın. Pullarının açık mı yoksa kapalı mı olduğuna dikkat edin.

Size önereceğimiz deney için pulları açık olan bir kozalak alın. Kozalağı su dolu bir kabin içinde iki saat kadar bekletin. Kozalağın pullarındaki değişimi gözlemleyin.

Daha sonra bu kozalağı kurulaşın ve sıcak bir kalorifer peteğinin üzerine koyun. Bir süre sonra kalorifer peteğinin üzerindeki kozalağın pullarının yeniden açıldığını göreceksiniz.

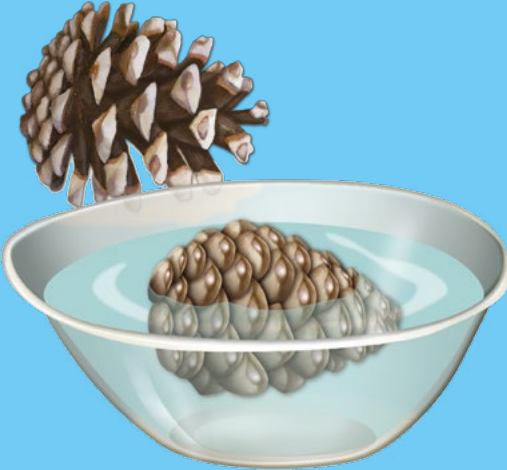
Çünkü kozalakların pulları sıcak ve kuru havada açılır. Pullar açıldığında kozalağın içindeki tohumlar rüzgârla uzaklara taşınır. Belki de günün birinde bu tohumlardan yeni bir ağaç yetişir.

Nemli havalarda kozalaklar pullarını kapatarak tohumlarını korumaya alır. Bunun nemli havalarda tohumların rüzgârla uzaklara taşınma olasılığının daha az olmasından kaynaklandığı düşünülüyor.

F. Kübra Gökdemir

Çizim: Ayşe İnan Alican

1

2

3

4

Orman Maketi Nasıl Yapılır?

Bu sayımızda dergimizle birlikte ek olarak verdiğimiz orman maketi dört kartondan oluşuyor. Maketi yapmak için tüm parçaları kartonlardan ayırın. En büyük parçayı ortasındaki kat yerinden öne katlayın ve üst yarısının dik durmasını sağlayın. Üzerinde ağaç ve hayvan resimleri olan parçaları tam ortalarındaki kat yerlerinden arkaya katlayın. Orman maketindeki kesikli yerleri parmağınızla hafifçe ittirin. Ağaçların ve hayvanların bulunduğu parçaların uçlarındaki yeşil kısımları büyük parçanın kesikli yerlerinden geçirin. Büyük parçayı ters çevirip bu yeşil kısımların birini öne diğerini arkaya katlayarak ağaçların ve hayvanların dik durmasını sağlayın. İşte orman maketiniz hazır!

Bilge Nur Pembegül

Çizim ve tasarım: Pınar Büyükgöral

Fıstık
çamı

Fıstık
çamı

Palmiye

Palmiye

Toros
sediri

Toros
sediri

Ağaç Eşleme Kartları

Bu ay dergimizin ekinde verdiğimiz eşleme kartlarında Toros sediri, palmiye, limon, portakal ve zeytin gibi kışın yaprağını dökmeyen, her dem yeşil ağaçlar var. Kartlarımızı bu ağaçları tanımak için de kullanabileceğinizi düşündük. Eşleme oyununu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Sonra üzerinde ağaç resmi bulunan yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Kartları ikiye ikiye açın. Birbirinin eşi olan, yani üzerinde aynı ağacın resmi olan kartları bulmaya çalışın. Açtığınız iki kart birbirinin eşiye bu kartları açık bırakın. Açtığınız kartlar birbirinin eşi değilse bu kartları tekrar ters çevirin ve başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Aslı Zülal

Çizim: Esin Özbek

Şurada biraz
dinleneyim...